

PREZENTUJE FILM

ANDRIEJA ZWIAGINCEWA

Wynanie

150min, 35 mm, kolor, Dolby Digital, 1:2.35, Rosja 2007

Dystrybucja filmu w Polsce:
35 mm Sp. z o.o.
ul. Erazma Ciołka 30, 01-432 Warszawa
Tel. /fax. 022 837 91 44
www.35mm.com.pl

TWÓRCY:

Scenariusz: Andriej Zwiagincew, Oleg Negin
oparty na opowiadaniu „The Laughing Matter”
WILLIAMA SAROYANA

Reżyser: Andriej Zwiagincew

Zdjęcia: Michaił Krichman

Muzyka: Andriej Dergachev, Arvo Part

Dźwięk: Andrey Dergachev

Scenografia: Andrey Ponkratov

Montaż: Anna Mass

Kostiumy: Anna Barthuly

Producent wykonawczy: Elena Loginova

Producent: Mitry Lesnevsky

Produkcja filmowa: REN FILM

OBSADA:

Alex - Konstantin Ławronienko

Vera - Maria Bonnevie

Mark - Alexander Baluev

Kir - Maxim Shibaev

Eva - Katya Kulkina

Robert - Dmitry Ulianov

Max - Alexey Vertkov

POKAZY NA FESTIWALACH I NAGRODY:

- MFF w Cannes 2007 - Nagroda dla Konstantina Ławronienki w kategorii Najlepszy Aktor
- MFF w Moskwie 2007 - Nagroda Główna
- Europejskie Nagrody Filmowe 2007- Nominacja dla operatora Michaiła Kriczmana
- Cottbus Film Festiwal Młodego Kina Wschodnioeuropejskiego – Nominacja do Grand Prix
- Festiwal Filmów Rosyjskich „Sputnik nad Warszawą” 2007- Grand Prix

FABUŁA FILMÓW:

Mąż, żona i dwójka dzieci (chłopiec i dziewczynka) przenoszą się z miasta przemysłowego na wieś, do miejsca urodzenia męża, aby zamieszkać w starym domu jego ojca.

W porównaniu z ich poprzednim miejscem zamieszkania (miasto, które ułatwia relacje między bohaterami, wygładza nierówności, a nawet tworzy pewien rodzaj iluzji szczęścia i miłości), nowy dom oznacza Naturę. Położony jest na zapierających dech piersiach wzgórzach, na dnie prehistorycznego morza, żyznej ziemi, lecz wszystko to leży w ruinach. Jest smutne, mimo że dumne. I niczego nie udaje. Będzie wymagało ogromnego poświęcenia.

Nikt nie powstrzyma ręki ojca skierowanej przeciwko swojemu synowi. Nikt nie usłyszy krzyku. Owieczka nie zajmie miejsca syna. Bo ten, kto podniesie nóż będzie mieć uszy, które nie będą słyszeć, oczy, które nie zobaczą, serce, które nic nie poczuje. Jednak jego wiara w „prawo” ludzkiej dumy jest żarliwa i niewyczerpana, tak żarliwa, jak jego wyrzuty sumienia.

Ziarno zostało zasiane i muszą nadejść żniwa.

Na pytanie: „O czym jest *Wygnanie*?” odpowiadamy: „Tak jak każdy inny film, w mniejszy lub większy sposób, ten film jest o nas wszystkich – dobrych, pięknych ludziach w tragicznych okolicznościach braku nadziei”.

WYWIAD Z ANDRIEJEM ZWIAGINCEWEM

Proszę powiedzieć, jakie uczucia Panu towarzyszyły na temat Pana drugiego filmu po sukcesie „Powrotu”?

Jest taki przesąd, że drugi film jest zawsze klapą. Niektórzy nazywają to spadkiem formy. Jednak w momencie, gdy zaczyna się pracę, wszystkie te przesady i strachy znikają. Syndrom

drugiego filmu to mit, który powinno się rozwiać. Potwierdzenie powinno przyjść tylko i wyłącznie z pracy, ponieważ film, film jako taki jest celem, a nie środkiem na udowodnienie czegoś.

To może festiwal jest takim środkiem?

Tak. Oprócz tego sukces na festiwalu jest gwarantem istnienia następnego projektu. Oczywiście jest to łut szczęścia, który trzeba docenić. A z drugiej strony, trzeba tego cały czas pilnować, ponieważ w innym razie łatwo zmieni się to w jakiś mechanizm tworzący sukces.

„Wygnanie” oparte jest na motywach opowiadania Williama Saroyana. Jak ważny dla filmu był tekst oryginalny i jak wiele go od tego oryginału różni?

Dokonałiśmy wielu zmian. Wystarczy wspomnieć, że u Saroyana żaden z bohaterów nie przeżywa. Na początku dostał mi się w ręce scenariusz Artura Melkumyana w oparciu o „The Laughing Matter” – opowiadanie Williama Saroyana – relatywnie nieznaną fragment jego prozy. Poczułem się w jakiś sposób wyjątkowo. Język był bardzo charakterystyczny, wiele tam było ciężkich konstrukcji zdaniowych popularnych w połowie poprzedniego stulecia. Czasem bracia Alex i Mark (którzy mieli inne imiona w oryginale) rozmawiali ze sobą w zupełnie niezrozumiałym języku. Z założenia miał to być język ormiański, ale mi to nie odpowiadało – jeśli określisz dokładnie język, podsuwasz tym samym konkretny sposób odbioru. A potem przyszedł mi do głowy taki pomysł – niech oni rozmawiają w martwym języku, w języku zrekonstruowanym przez lingwistów. Jednak to mogło stworzyć w filmie zbyt sztuczny efekt, więc w końcu porzuciliśmy ten pomysł.

Oglądając film, można odnieść wrażenie, iż był kręcony w jakimś północnym kraju. Gdzie dokładnie kręcono zdjęcia do tego obrazu?

W Belgii, na północy Francji, a także w przypadku sporej części filmu, w Mołdawii. Zaczęliśmy kręcić na Sardynii, ale dzięki Bogu w porę przestaliśmy, bo nigdy byśmy nie zdobyli wystarczającego budżetu. W Mołdawii znaleźliśmy wspaniałą scenerię z łagodnymi wzgórzami i sporadycznymi skupiskami drzew.

Jak więc, unikając dokładnego precyzowania sposobu odbioru, skonstruował Pan czas i przestrzeń w filmie?

Świat bohaterów Saroyana postrzegany jest jako prawdziwe „retro”. To świat meloników, pociągów parowych i ducha starej Kalifornii. My przybliżyliśmy to nieco do czasów współczesnych. Usunęliśmy konkretne znaczniki. W komputerze usunęliśmy francuski znak w nagłówkach, zmieniliśmy fińskie banknoty tak, aby wydawały się bardziej abstrakcyjne, nawet chcieliśmy usunąć krzyż z kościoła, aby uniknąć wskazywania konkretnej religii, ale w ostatniej chwili powiesiliśmy go z powrotem. Architektura, znaki, tablice rejestracyjne i konkretne marki samochodów były dla nas ważne nawet, jeśli miały być tylko w oknach, albo framugach. Rekwizyty kupiono na niemieckim pchlim targu. Ale stworzenie w pełni uniwersalnego świata w kinie jest niezmiernie trudne. Kultura materialna niesie ze sobą wszelkie oznaki czasu i miejsca.

Tak jak w przypadku „Powrotu” zdjęcia powierzył Pan Michailowi Krichmanowi. Co może Pan powiedzieć o swoim towarzyszu broni?

Tak, on jest moim towarzyszem broni, a przy tym wspaniałą osobą. Powtórzę to, co mówiłem trzy lata temu: on ma wyjątkowe oczy, które widzą to, co jest niewidzialne.

Jak dobierał Pan aktorów?

Po „Powrocie” nie chciałem powierzać znów roli Konstantinowi Ławronienko, ponieważ nie chciałem wchodzić drugi raz do tej samej wody. Jednak, koniec końców, nie potrafiłem znaleźć nikogo innego, kto by się z nim równał. Na początku wyobrażałem sobie Alexa jako kogoś młodszego, ale później zrozumiałem, że powinien to być ktoś po czterdziestce – na półmetku życia tak, aby tragedia wydarzająca się w jego życiu mogła być rozumiana z absolutną powagą. Ponadto Konstantin i ja kompletnie się zgadzamy, co do natury grania w filmie. Spotkanie z Alexandrem Baluevem było dla mnie bardzo pozytywnym odkryciem. Mimo że jest bardzo znanym aktorem w Rosji, pracował bez żadnej oznaki znużenia. Zrobił 19-20 ujęć, co dla niego było prawdopodobnie nienaturalne. Pracowaliśmy nad rolą Marka z wieloma innymi aktorami, znanymi i nie, ale Baluev nie miał sobie równych.

Obraz Very wyróżnia się bardzo w filmie. Gra ją Maria Bonnevie, jedna nie-Rosjanka w ekipie, aktorka ze szkoły skandynawskiej, która pracowała z Bergmanem. Jak i dlaczego zdecydował się Pan na nią?

Zobaczyłem ją w norweskim filmie „Księga Diny”. Uderzyła mnie jej fantastyczna energia i rozumiałem wtedy, że jest to nowa aktorka na nowy wiek. Nie wiedziałem nawet, że jest Norweżką do momentu aż się poznaliśmy na ceremonii wręczenia nagród Golden Beetle (Złoty Żuk) w Sztokholmie i gdy zobaczyłem jej fotografię pośród zdjęć głównych aktorów Królewskiego Teatru Dramatycznego w Sztokholmie. Wiele rosyjskich aktorek starało się o tę rolę, ale to Maria ją dostała, pomimo tego, iż musiała grać w bardzo trudnych scenach w obcym dla niej języku. Podczas gdy z jednej strony w prezentowała zwiewne i bezsprzeczne piękno, z drugiej strony stanowiła praktycznie uosobienie „Łagodnej” Dostojewskiego, a to bardzo pasuje do mojej wizji odbioru sztuki. Kiedy aktor wszelkimi sposobami stara się zaskoczyć lub być ekspresyjny, niszczy on tym samym swoją postać. Aktor powinien skupić się na życiu życiem swojej postaci, a nie na tym, że jest oglądany.

Słyszałem o sporach na temat zakończenia filmu. Niektórzy sądzą, że powinno być wycięte. Jak reaguje Pan na różne sposoby odbioru Pana filmu?

Sądzę, że każdy będzie mieć swoją interpretację filmu i każdy ma do tego prawo. Pamiętam komentarze na temat „Powrotu”: „Rosjanin wraca do domu po 12 latach i pije wino – nie wódkę?! Nie wierzę!” Taki pogląd to prostolinijna, jasna interpretacja. Wódka jest codziennością. Wino jest wyjątkowością. Jest mitologiczne. To samo tyczy się tego filmu. Niektórzy zobaczą w końcówce z kobietami na polu takie oto znaczenie: Rosja przetrwa wszystko i Rosja wszystko przezwycięży. Dla mnie to jest bardzo dziwne, ponieważ w moim filmie nie ma Rosji, jest tylko mit o wiecznym powrocie, o naturalnym i chrześcijańskim cyklu życia. Kiedy kierują nami cudze opinie, stajemy się zinstytucjonalizowanymi grupami testowymi. Należy być wiernym filmowi, a nie opiniom innych ludzi. To tak jak w życiu, nie można jedynie słuchać mędrców, trzeba po prostu robić to, co się uważa za dobre. Aby zmienić film, musiałbym czuć wewnętrzną potrzebę.

Jakie techniczne problemy musiał Pan rozwiązywać podczas kręcenia nowego filmu?

W „Powrocie” najwięcej problemów sprawiały sceny kaskaderskie. Najbardziej skomplikowanym ujęciem w „Wygnanie” było panoramiczne ujęcie strumienia, gdzie widzimy odbicie domu na tafli wody. Inną trudnością było koliste ujęcie wokół Alexa śpiącego w samochodzie, ponieważ musiało zostać zrobione z pomocą grafików komputerowych. Według mnie efekty techniczne w filmie powinny być ograniczone do minimum.

Jak stworzono muzykę do filmu?

W czasie napisów końcowych słyhać fragment *Kanon Pokajanen* Arvo Pärta w wykonaniu Estońskiego Chóru Komnatowego w katedrze w Tallinie. Tekst Andreja Kritskiego został zaśpiewany w starosłowiańskim. W trakcie filmu można usłyszeć muzykę Andreja Dergacheva, reżysera dźwięku w „Wygnanie”, który to skomponował także ścieżkę dźwiękową do „Powrotu”. Zamieściliśmy także *Kyrie Eleison* i *Exsilium* wykonywane po łacinie. Tak więc w trakcie filmu usłyszeć można łacinę, a na końcu starosłowiański, prezentowany przez chór estoński: polifonia i przenikanie się kultur.

O TWÓRCACH

Andriej Zwiagincew – reżyser

Andriej Zwiagincew urodził się w 1964 r. w Nowosybirsku. Po ukończeniu szkoły teatralnej, podjął pracę w teatrze. W 1986 r. przeprowadził się do Moskwy, gdzie skończył wydział aktorski w Państwowej Moskiewskiej Szkole Teatralnej. Pracował potem jako aktor w niezależnych projektach teatralnych i zagrał w kilku filmach.

W 2000 r. zadebiutował w telewizji jako reżyser 3 odcinków serialu „Czarny pokój” dla REN-TV. „Powrót”, jego pełnometrażowy debiut, otrzymał dwa Złote Lwy na Międzynarodowym FF w Wenecji za Najlepszy Film i Najlepszy Debiut. Film zdobył ponad 40 międzynarodowych nagród, łącznie z Odkryciem Europejskiej Akademii Filmowej - Prix Fassbinder, rosyjską Nagrodą Filmową ZŁOTY ORZEŁ (GOLDEN EAGLE) za Najlepszy Film i Najlepszy Scenariusz, oraz nominację do ZŁOTEGO GLOBU (HFPA GOLDEN GLOBE) w kategorii najlepszy Film Zagraniczny, szwedzką Nagrodą Filmową w kategorii Najlepszy Film Zagraniczny, nominację do Cezara kategorii Najlepszy Film Zagraniczny, nagrodę BBC World Cinema w kategorii Najlepszy Film Zagraniczny, oraz nagrodę FIPRESCI w kategorii Najlepszy Film Zagraniczny na Międzynarodowym FF w Palm Springs.

FILMOGRAFIA

2007: Wygnanie (Izgnanie)

2003: Powrót (Vozvrashcheniye)

2000: Czarny pokój (serial TV) 3 odcinki: BUSIDO, NIEJASNY, WYBÓR

Konstantin Ławronienko - ALEX

Konstantin Ławronienko urodził się w Rostowie nad Donem w 1961 r.

Ukończył Szkołę Teatralną w Rostowie oraz Moskiewską Szkołę Sztuk Teatralnych.

Występował na scenie wielu teatrów.

Wybrana filmografia:

- 2007: WYGNANIE, reż. Andriej Zwiagincew
NIE ZŁAPIĄ NAS, reż. Ilja Shilovsky
2006 NANKIN LANDSCAPE, reż. Valery Rubinchik
2005: MISTRZ, reż. A.Kozvjak-David, J. Komasa, M.Migas
ARCHANIOŁ, reż. John Johns
2003: POWRÓT, reż. Andriej Zwiagincew
NIE MA ZBAWIENIA OD MIŁOŚCI, (serial TV), reż. Evgenia Suscheva
1984: YESHCHYO LYUBLYU, YESHCHYO NADEYUS, reż. Nikolay Lyrchikov
(CIAĞLE KOCHAM I MAM NADZIEJĘ)

Maria Bonnevie - VERA

Maria Bonnevie urodziła się w Norwegii, ukończyła Uniwersytecką Szkołę Aktorską w Sztokholmie, w Szwecji. Jest główną aktorką Królewskiego Teatru Dramatycznego w Sztokholmie.

Nagrody:

Nagroda na Światowym FF w Montrealu, nagroda w kategorii Najlepsza Aktorka w filmie „Księga Diny” (2002)

Nagroda Norweskiego Instytutu Filmowego, w kategorii Najlepsza Aktorka w filmie „Księga Diny” (2002)

Sztuki w Królewskim Teatrze Dramatycznym w Sztokholmie (wybór):

- 2006 Miss Julie, A. Strindberg (reż. Thommy Berggren)
2005 Pretendenci do tronu, H. Ibsen (reż. Alexander Mork-Eidem)
2001 Sen nocy letniej, W. Szekspir (reż. John Caird)
Wieczór Trzech Króli, W. Szekspir (reż. John Caird)
2000 Dzika kaczka, H. Ibsen (reż. Stefan Larsson)
1999 Miss Else, P. Czinner (reż. Eva Dahlman)
Trzy siostry, A. Czechow (reż. Staffan Waldemar Holm)
1998 Wróg ludu, H. Ibsen (reż. Stein Winge)
1997 Wiśniowy sad, A. Czechow (reż. Peter Langdal)
1996 Ukochana siostra, A. Lindgren (reż. Maria Seltman)
1995 Iwona, Księżniczka Burgundii, W. Gombrowicz (reż. Ingmar Bergman)

WYBRANA FILMOGRAFIA

- 2007 WYGNANIE, reż. Andriej Zwiagincew
2003 LET'S PLAY ADULTS, reż. Kjell Åke-Andersson
THE THREAT, reż. Kjell Sundvall
2002 REKONSTRUKCJA, reż. Christoffer Boe
2001 KSIĘGA DINY, reż. Ole Bornedal
1999 TSATSIKI, reż. Ella Lemmhagen
TRZYNASTY WOJOWNIK, reż. John McTiernan

1996 JEROZOLIMA, reż. Bille August

Alexander Baluev - MARK

Alexander Baluev urodził się w Moskwie w 1958 r. Po skończeniu Moskiewskiej Szkoły Sztuk Teatralnych dołączył do Teatru Dramatycznego Armii Radzieckiej i grał potem w Teatrze Dramatycznym Jermołowej. Wystąpił w ponad 70 filmach.

Nagrody:

Nagroda Rosyjskiej Akademii Filmowej Nika za najlepszego aktora drugoplanowego w „Muzułmaninie”

Nagroda za Najlepszego Aktora w „Muzułmaninie” na FF Kinotavr (Rosja)

WYBRANA FILMOGRAFIA

- 2007 WYGNANIE, reż. Andriej Zwiagincew
- 2006 LA TRADUCTRICE, reż. Elena Kahazanova
- 2004 GAMBIT TURECKI, dir Dzhanik Faiziev
- 2002 OLIGARCHA, reż. Pavel Loungine
- 2001 RECLUSE, reż. Egor Konchalovsky
- 2000 MOSKWA, reż. Alexander Zeldovich
- PASSION BOULEVARD, reż. Vladimir Chotinenko
- 1998 DZIEŃ ZAGŁADY, reż. Mimi Leder
- 1997 PEACEMAKER, reż. Mimi Leder
- 1996 LINIA ŻYCIA, reż. Pavel Loungine
- 1995 MUZUŁMANIN, reż. Vladimir Khotinenko
- 1992 PARADA MOSKIEWSKA, reż. Ivan Dykhovichny
- 1998 KEROSENE SALESMAN'S WIFE, reż. Aleksandr Kajdanovsky

Dmitry Lesnevsky - PRODUCENT

Dmitry Lesnevsky urodził się w Moskwie w 1970 r.

Ukończył studia na Uniwersytecie Moskiewskim na wydziale Dziennikarstwa.

Dmitry Lesnevsky jest członkiem Akademii Telewizji Rosyjskiej i NIKA, Rosyjskiej

Nagrody dla Sztuk Filmowych.

W 1991 razem z Ireną Lesnevską, założył REN TV, pierwszą w Rosji telewizję będącą w prywatnych rękach, gdzie działał jako główny producent.

W 1997 założył kanał telewizyjny REN TV, gdzie był głównym menadżerem aż do 2005 r.

W 2000 r. Dmitry Lesnevsky założył i stał się producentem niezależnej firmy kinematograficznej REN FILM, dzięki której 50 projektów filmowych zobaczyło światło dzienne.

W 2006 r. Lesnevsky założył i został prezesem REN MEDIA GROUP, w której zarządza dwoma projektami holdingu: międzynarodowym kanałem Mini Movie oraz REN FILM.

Dmitry Lesnevsky jest producentem dwóch filmów nakręconych przez Andrieja Zwiagincewa: „Powrót” (2003) i „Wygnanie” (2007).

Michaił Krichman - ZDJĘCIA

Michaił Krichman urodził się w Moskwie w 1967 r.

Nagrody:

Nagroda dla Najlepszego Operatora w Belgradzie (Serbia)

Międzynarodowy FF za „Powrót”

Nagroda Rosyjskich Krytyków Filmowych „Złoty Baran”
dla Najlepszego Operatora za „Powrót”

Nagroda Rosyjskiej Akademii Filmowej „Złoty Orzeł”
dla Najlepszego Operatora za „Powrót”

Nagroda Rosyjskiej Akademii Filmowej „Nika”
dla Najlepszego Operatora za „Powrót”

FILMOGRAFIA

2007 WYGNANIE, reż. Andriej Zwiagincew

2005 THE ROOTS, reż. Pavel Louguine

2003 POWRÓT, reż. Andriej Zwiagincew

NIEBO. SAMOLOT. DZIEWCZYNA reż. Vera Storozheva

2002 THE THEORY OF HEAVY DRINKING, reż. Natalia Pogonicheva

2000 CZARNY POKÓJ (serial TV) 3 odcinki: BUSIDO, NIEJASNY, WYBÓR reż.
Andriej Zwiagincew